

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Ocena finansowa oraz analiza finansowa w perspektywie finansowej 2021-2027, działanie FENX.01.03

Wydział Analiz w Departamencie Finansowym, NFOŚiGW, 19.10.2023 r.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

Kryteria merytoryczne II stopnia

(ocena finansowa tj. II etap - ocena wniosków wg kryteriów obligatoryjnych II stopnia)

Opis kryterium (określenie)			
11.	Stabilność finansowa projektu ❖ Kryterium wynika z CPR art. 73 ust. 2 lit. d)	Wnioskodawca ma niezbędne zasoby i mechanizmy finansowe, aby pokryć koszty eksploatacji i utrzymania projektu, które obejmują inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, tak by zapewnić stabilność ich finansowania co najmniej w okresie trwałości projektu (okres trwałości zgodnie z art. 65 ust. 3 CPR nie dotyczy wkładów z programu na rzecz instrumentów finansowych lub dokonywanych przez takie instrumenty ani do żadnej operacji, której dotyczy zaprzestanie działalności produkcyjnej w związku z upadłością niewynikającą z oszustwa.)	TAK/NIE
12.	Poprawność analizy finansowej i ekonomicznej ❖ Kryterium wynika z CPR art. 73 ust. 2 lit. c)	Zgodnie z art. 73 ust. 2 CPR podczas wyboru operacji instytucja zarządzająca: c) zapewnia, aby wybrane operacje odzwierciedlały najkorzystniejszą relację między kwotą wsparcia, podejmowanymi działaniami i osiąganymi celami. Zgodnie z powyższym sprawdzana jest zgodność z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych na lata 2021-2027 (gdy mają zastosowanie). W przypadku kwestii nieuregulowanych w powyższych Wytycznych, należy sprawdzić zgodność z Załącznikiem III (Metodyka przeprowadzania analizy kosztów i korzyści) do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/207 z 20 stycznia 2015 r., rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r., Economic Appraisal Vademecum 2021-2027 - General Principles and Sector Applications (z ang. Vademecum oceny ekonomicznej 2021-2027 - Ogólne zasady i zastosowania sektorowe) oraz Guide to cost-benefit Analysis of Investment Projects (z ang. Przewodnikiem do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych) z grudnia 2014 r. W przypadku	TAK/NIE

Kryteria merytoryczne II stopnia (ocena finansowa) cd.

W powiązaniu także z :

horyzontalnym kryterium obligatoryjnym nr 5, które obejmuje ocenę kompletności wymaganej dokumentacji aplikacyjnej oraz spójności informacji zawartych we wniosku oraz załącznikach do wniosku w zakresie pozostałych kryteriów ocenianych na danym etapie i w danym obszarze oceny.

Na I etapie oceny oceniający może zgłosić rekomendacje dotyczące zasadności uzupełnienia dokumentacji i/lub uspoźnienia danych i dokumentów w przypadku, gdy miałyby to wpływ na wynik weryfikacji kryteriów ocenianych na II etapie oceny.

Ocena obligatoryjna II stopnia jest oceną 0/1, co oznacza, że dokonywana będzie pod kątem spełnienia bądź niespełnienia danego kryterium oceny.

Projekt uzyskuje ocenę negatywną w przypadku, gdy nie spełni chociażby jednego kryterium obligatoryjnego II stopnia.

Kryteria merytoryczne II stopnia (ocena finansowa) cd.

Szczegóły w Liście sprawdzającej projektu zgłoszonego do dofinansowania w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027:

3. Ocena w oparciu o kryteria obligatoryjne II stopnia

3.3. Obszar oceny: analiza finansowo – ekonomiczna, w tym analiza kosztów i korzyści (o ile dotyczy)

Kryteria merytoryczne II stopnia (ocena finansowa) 2014-2020 a 2021-2027

W perspektywie finansowej 2014-2020 kryteria merytoryczne II stopnia to:

- **poprawność analizy finansowej i ekonomicznej,**
- **wykonalność finansowa projektu (sytuacja finansowa potencjalnego beneficjenta/operatora/wnioskodawcy nie zagraża realizacji i utrzymaniu rezultatów projektu, potwierdzone, wiarygodne źródła współfinansowania projektu co najmniej w okresie trwałości projektu)**

W perspektywie finansowej 2021-2027 kryteria merytoryczne II stopnia to:

- **poprawność analizy finansowej i ekonomicznej,**
- **stabilność finansowa projektu, przy czym nadal obowiązuje potwierdzenie (/udokumentowanie) wiarygodnych źródeł współfinansowania projektu !**

Obowiązujące dokumenty - wytyczne

- 1. „Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027” (z dnia 05.03.2023 r., Minister Funduszy i Polityki Regionalnej)
- 2. „Analiza ekonomiczna. Vademecum 2021-2027” (ang. Economic Appraisal Vademecum 2021-2027), KE, wrzesień 2021 = Vademecum AE. Dokument odnosi się przede wszystkim do analizy ekonomicznej, ale zawiera również odniesienia do analizy finansowej. Składa się z 2 części – ogólnej i sektorowej (zastosowania w sektorach m.in. Woda i ścieki).
- 3. Przewodnik do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (ang. Guide to cost-benefit Analysis of Investment Projects; Przewodnik AKK), KE, grudzień 2014. Przewodnik AKK został opracowany jako dokument metodologiczny dla projektów inwestycyjnych z perspektywy finansowej 2014-2020 i formalnie nie obowiązuje w perspektywie finansowej 2021-2027, jednak zaleca się stosowanie jego postanowień, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii, w których do tego dokumentu odsyłają postanowienia Vademecum AE.

W zakresie nieuregulowanym Wytycznymi, należy kierować się szczegółowymi zasadami określonymi w Przewodniku AKK i Vademecum AE.

Obowiązujące dokumenty - wytyczne cd.

- 4. „Metodyka zastosowania kryterium dostępności cenowej w projektach z dofinansowaniem UE”, Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa, czerwiec 2023.

Dokument dotyczący zasad ogólnych w zakresie dostępności cenowej, który nie stanowi jednak wytycznych horyzontalnych. Beneficjenci projektów inwestycyjnych z dofinansowaniem UE określają poziom opłaty za świadczone usługi w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Niniejszy dokument nie zobowiązuje beneficjenta do stosowania określonej polityki taryfowej, a jedynie stanowi narzędzie umożliwiające beneficjentom praktyczne zastosowanie kryterium dostępności cenowej w projekcie inwestycyjnym, który podlega wsparciu ze środków UE. Ostateczna decyzja o zastosowaniu korekty ceny dla odbiorców z uwagi na dostępność cenową jest podejmowana w oparciu o odpowiednie regulacje, lokalne uwarunkowania realizacji projektu oraz możliwości beneficjenta. Należy jednocześnie podkreślić, że w projekcie należy wykazać, że spełniona zostaje zasada zanieczyszczający tj. zasada pełnego zwrotu kosztów i taryfy prognozowane (w związku z realizacją projektu) to potwierdzają.

Obowiązujące dokumenty - wytyczne cd.

- 5. Wytyczne Ministra Finansów z dnia 3 października 2022 r. dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (albo w nowszej wersji tych wytycznych, jeżeli jest dostępna).

Do sporządzania prognozy przepływów/projekcji finansowej, należy korzystać z danych makroekonomicznych zawartych w tych wytycznych.

Uwaga: kwestia cen stałych/bleżących (zmiennych) – wyjaśniona na kolejnych slajdach

Wszystkie wytyczne dostępne są na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej pod adresem:

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/prawo-i-dokumenty/#/domyslne=1>

Co należy przygotować i złożyć

**Wniosek o dofinansowanie (oraz wymagane załączniki) wg obowiązującego
w naborze wzoru/zakresu**

- do złożenia w aplikacji WOD2021 (CST2021)

Wniosek o dofinansowanie i załączniki

■ Część G źródła finansowania (tabela)

■ Część H Analiza ryzyka

■ Część J Załączniki:

- (J.1) Studium wykonalności (SW) i analiza kosztów i korzyści wraz z arkuszem kalkulacyjnym zawierającym model finansowo-ekonomiczny
- (J.11) Uchwała Rady Gminy w sprawie akceptacji założonych dla przedsięwzięcia planów taryfowych, wraz z ew. wieloletnią prognozą dopłat do taryf lub Uchwała organu założycielskiego upoważniająca do złożenia wniosku o dofinansowanie, przyjęcia do realizacji określonego w SW przedsięwzięcia oraz akceptacji założonych w nim planów taryfowych, wraz z ewentualną wieloletnią prognozą dopłat do taryf
- (J.16) Oświadczenie Wnioskodawcy o zapewnieniu udziału własnego

Wniosek o dofinansowanie i załączniki cd.

Studium wykonalności:

należy przygotować zgodnie z Załącznikiem 1 - Zakres studium wykonalności dla przedsięwzięć inwestycyjnych w sektorze wodno-ściekowym FEnKS 2021-2027, oś priorytetowa I „Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności” – działanie 1.3 „Gospodarka wodno-ściekowa do Instrukcji wypełniania WoD.

Aktywny model finansowy (arkusz kalkulacyjny):

Część (załącznik) obliczeniowy sporządzany i prezentowany jako aktywny model finansowy, sporządzony w postaci arkusza kalkulacyjnego, posiadającego odrębnie ujęte założenia, obliczenia i wyniki. Poszczególne skoroszyty arkusza kalkulacyjnego powinny być powiązane ze sobą aktywnymi formułami, aby można było prześledzić poprawność przeprowadzonych obliczeń.

Arkusz kalkulacyjny nie powinien być chroniony i skompresowany = odblokowane formuły. Musi umożliwiać weryfikację poprawności dokonanych wyliczeń oraz zawierać wydzieloną część zawierającą założenia będące podstawą wyliczeń.

Nie należy umieszczać w formułach wyliczeń wartości liczbowych „dopisywanych” do treści formuł wyliczeń (np. odręczne „dopisywanie” stawki VAT itp.).

Wniosek o dofinansowanie i załączniki cd.

Kluczowe dla oceny wniosku jest wypełnienie formularza WoD i jego załączników zgodnie z wymogami konkursu oraz wysłanie ich w wymaganej formie, tj. np.:

Dokument	Forma jego złożenia
SW	plik pdf z możliwością przeszukiwania tekstu, podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym
Aktywny model finansowy	arkusz kalkulacyjny w formie aktywnego modelu finansowego w formacie „xls”, „xlsx”, „xlsm” z odblokowanymi formułami !
Zał. J.11	skan w formacie np. JPEG lub PDF/dokument w formie elektronicznej w przypadku dokumentów sporządzonych w formie elektronicznej i podpisanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym (w przypadkach dopuszczonych w przepisach podpisane podpisem zaufanym lub podpisem osobistym), niewymagane potwierdzenie za zgodność z oryginałem
Zał. J.16	Plik pdf, podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Analiza finansowa (AF)

W ramach analizy finansowej należy m.in.:

- a) określić założenia do analizy,**
- b) zestawić przepływy pieniężne projektu dla każdego roku analizy,**
- c) określić źródła finansowania projektu,**
- d) ustalić wartości wskaźników efektywności finansowej projektu,**
- e) przeprowadzić analizę stabilności (/trwałości) finansowej.**

AF - założenia

- **okres odniesienia: 30 lat** (tj. zgodnie z okresami odniesienia tożsamymi dla analizy finansowej i analizy ekonomicznej, zdefiniowanymi dla poprzedniej perspektywy finansowej POIiŚ 2014-2020, Załącznik I do rozporządzenia nr KE 480/2014)

Pierwszym rokiem (bazowym) okresu odniesienia jest rok rozpoczęcia realizacji projektu, a jeśli realizacja została rozpoczęta to rok złożenia wniosku o dofinansowanie, przy czym w modelu finansowym należy także przedstawić jako dane wyjściowe, historyczne dane finansowe Wnioskodawcy (/także Operatora jeżeli dotyczy) za ostatnie trzy lata poprzedzające rok złożenia wniosku (wykonanie wyników);

AF – założenia cd.

■ Ceny stałe/bieżące (zmiennie):

Zgodnie z dokumentem: „Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027”, Roz. 6 Analiza finansowa, Podrozdział 6.4, analiza finansowa może być sporządzona:

- a) w cenach stałych lub**
- b) w cenach bieżących, przy czym, o ile to możliwe i uzasadnione, powinna być przeprowadzona w cenach stałych.**

Ceny stałe/bieżące determinują stosowanie określonych stawek dyskontowych:

- 4 % do analizy finansowej prowadzonej w cenach stałych,**
- 9 % dla analizy finansowej prowadzonej w cenach bieżących.**

AF – założenia cd.

■ Ceny stałe/bieżące (zmiennie) cd. :

Należy przyjąć możliwość dokonywania wyboru przez wnioskodawcę stosowania cen stałych lub zmiennych, z zaleceniem, że:

- a) dla projektów o wartości do 50 mln zł *, wnioskodawca ma dowolność w stosowaniu cen stałych/bieżących, ale z zastrzeżeniem, że przyjęcie cen zmiennych w analizie finansowej wymaga przedstawienia przez wnioskodawcę odpowiedniej argumentacji (specyfika branży, warunki makroekonomiczne, itp.);
- b) dla projektów o wartości powyżej 50 mln zł *, wnioskodawca powinien stosować ceny stałe, ze względu na konieczność ujednolicenia analizy finansowej oraz analizy ekonomicznej, która, co do zasady jest przeprowadzana w cenach stałych.

** 50 mln zł = koszt całkowity projektu, stanowiący sumę wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych (zawiera podatek VAT, niezależnie od tego, czy podatek VAT stanowi wydatek kwalifikowalny w danym projekcie)*

AF – założenia cd.

- **założenia makroekonomiczne: wg Wytycznych Ministra Finansów z dnia 03.10.2022r. dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (albo w nowszej wersji tych wytycznych, jeżeli jest dostępna).**

Dla okresu analizy wykraczającego poza okres prognozy zawartej w ww. dokumencie należy stosować wartości, jak z ostatniego roku ww. wariantów. Warianty te będą podlegały okresowej aktualizacji. W przypadku stawek podatkowych (w tym stawek VAT), należy stosować ich wartości, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podczas sporządzania analizy finansowej należy wziąć pod uwagę te z ww. założeń, które mają swoje uzasadnienie w kontekście specyfiki projektu, sektora itp., a także inne, które z punktu widzenia beneficjenta/operatora i projektu są istotne do uwzględnienia przy sporządzaniu analizy.

W przypadku gdy znane są już rzeczywiste wartości danych makroekonomicznych dla lat będących przedmiotem analizy, należy je wykorzystać zamiast danych pochodzących ze scenariuszy.

AF – założenia cd.

- **katalog kosztów obejmuje stałe i zmienne koszty operacyjne powiększone o nakłady odtworzeniowe**
- **zmiany w kapitale obrotowym netto – zmiany KON nie są uwzględniane w analizie finansowej (obliczenie wskaźników efektywności finansowej), ale uwzględnia się je w analizie trwałości**
- **obliczanie wartości rezydualnej projektu w ostatnim roku okresu odniesienia w oparciu o bieżącą wartość aktywów netto w ostatnim roku analizy (wycena wartości aktywów trwałych netto, określona przy wykorzystaniu metody i okresu amortyzacji zgodnych z polityką rachunkowości beneficjenta/operatora)**

AF – założenia cd.

- na potrzeby dyskontowania pierwszy rok okresu odniesienia traktowany jest jako zerowy, a zastosowany współczynnik dyskonta = 1 (dotyczy zarówno przypadku gdy pierwszym rokiem okresu odniesienia jest rok złożenia wniosku, jak też gdy pierwszym rokiem okresu odniesienia jest rok rozpoczęcia inwestycji jeśli następuje w późniejszym terminie (rok rozpoczęcia prac budowlanych))
- metody analizy finansowej - zgodnie z Wytycznymi możliwość zastosowania metody złożonej (przepływy pieniężne projektu stanowią różnicę wariantów z projektem i wariantu bez projektu) oraz metody standardowej w przypadku projektów realizowanych w formule „project finance”
- analiza skonsolidowana - szczególne podejście w ramach analizy finansowej, stosowane w przypadku projektów realizowanych w systemie kilku podmiotów, w których obok beneficjenta występuje operator (system beneficjent – operator), przy czym operator to podmiot odpowiedzialny za eksploatację majątku powstałego lub zmodernizowanego w wyniku zrealizowanych przez beneficjenta umów związanych z przeprowadzaniem projektem inwestycyjnym. Operator może stać się właścicielem majątku wytworzonego w ramach powyższych umów, z poszanowaniem zasady trwałości projektu bądź występuje wiele podmiotów (system wielu podmiotów).

AF – założenia cd.

analiza skonsolidowana cd.

W przypadku analizowania projektu, w którego realizację zaangażowany jest więcej niż jeden podmiot, rekomendowane jest przeprowadzenie analizy dla projektu oddzielnie z punktu widzenia każdego z tych podmiotów (np. gdy projekt budowy drogi jest realizowany przez kilka gmin), a następnie sporządzenie analizy skonsolidowanej (tzn. ujęcie przepływów wcześniej wyliczonych dla podmiotów zaangażowanych w realizację projektu i wyeliminowanie wzajemnych rozliczeń między nimi związanych z realizacją projektu). Dla potrzeb dalszych analiz (analizy ekonomicznej oraz analizy ryzyka i wrażliwości) należy wykorzystywać wyniki analizy skonsolidowanej.

AF – założenia cd.

- sporządzona w cenach netto (bez VAT) w przypadku, gdy podatek VAT podlega (lub może potencjalnie podlegać) odliczeniu lub w cenach brutto (wraz z VAT), gdy VAT nie podlega odliczeniu. VAT należy wyodrębnić jako osobną pozycję analizy finansowej. Zasady klasyfikujące VAT jako wydatek kwalifikowalny bądź niekwalifikowalny znajdują się w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.
- koszty kwalifikowalne mogą uwzględniać rezerwy na nieprzewidziane wydatki (tzw. rezerwa inwestycyjna), pod warunkiem, że wartość tych rezerw nie przekracza 15% całkowitych nakładów inwestycyjnych bez tych rezerw, a do proponowanego projektu załączona jest szczegółowa analiza ryzyka, uzasadniająca utworzenie rezerwy.

Rezerw na nieprzewidziane wydatki nie uwzględnia się dla potrzeb kalkulacji wskaźników rentowności finansowej i ekonomicznej oraz trwałości finansowej projektu z uwagi na fakt, iż nie stanowią one przepływu środków pieniężnych. W związku z tym, wartość rezerw na nieprzewidziane wydatki należy prezentować oddzielnie od nakładów inwestycyjnych na realizację projektu. Rezerwa na nieprzewidziane wydatki nie stanowi kosztów operacyjnych. Ponadto niepieniężne pozycje rachunkowe, takie jak rezerwy na nieprzewidziane wydatki, nie mogą być przedmiotem analizy finansowej.

AF - określenie przychodów projektu, kalkulacja taryf

Wysokość taryf ustalających ceny za towary lub usługi zapewniane przez dany projekt jest, obok popytu, głównym czynnikiem pozwalającym określić poziom przychodów, jakie będą generowane w fazie operacyjnej projektu.

Taryfę opłat dokonywanych przez użytkowników należy ustalić zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz zasadą pełnego zwrotu kosztów, przy uwzględnieniu kryterium dostępności cenowej taryf (ang. affordability), wyrażającego granicę zdolności gospodarstw domowych do ponoszenia kosztów zakupu dóbr i usług zapewnianych przez projekt. Zastosowanie zasady pełnego zwrotu kosztów polega na tym, że:

- a) przyjęte taryfy powinny, na tyle, na ile to możliwe, pokrywać nakłady inwestycyjne oraz koszty operacyjne i nakłady odtworzeniowe, jak również koszty związane z zanieczyszczeniem środowiska,**
- b) struktura taryf powinna maksymalizować przychody projektu przed uwzględnieniem subwencji/dotacji, przy uwzględnieniu kryterium dostępności cenowej.**

AF - wykonalność finansowa i stabilność finansowa

- **Źródła finansowania projektu – należy wskazać źródła pochodzenia wkładu własnego oraz warunki na jakich zostało (zostanie) pozyskane finansowanie zwrotne (jeżeli dotyczy). Złożenie oświadczenia o zapewnieniu wkładu własnego wraz z posiadanymi dokumentami potwierdzającymi źródła finansowania projektu (nie dotyczy środków generowanych w ramach prowadzonej działalności).**
- **Stabilność finansowa to wykazanie, że Wnioskodawca ma niezbędne zasoby i mechanizmy finansowe, aby pokryć koszty eksploatacji i utrzymania projektu, które obejmują inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, tak by zapewnić stabilność ich finansowania co najmniej w okresie trwałości projektu.**

tj. analiza mająca na celu weryfikację faktu, czy wpływy finansowe (źródła finansowania projektu, łącznie z przychodami oraz innymi wpływami) wystarczą na pokrycie wszystkich kosztów, w tym finansowych, rok po roku, na przestrzeni całego okresu odniesienia

AF - wskaźniki efektywności finansowej projektu

Należy wyliczyć (każdy projekt):

- a) finansową bieżącą wartość netto inwestycji (FNPV/C)
- b) finansową wewnętrzną stopę zwrotu z inwestycji (FRR/C)

Natomiast wskaźniki FNPV/K (finansowa bieżąca wartość netto kapitału) i FRR/K (finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału) są wymagane do obliczenia dla projektów, o wartości powyżej 50 mln zł kosztów całkowitych projektu.

Dla projektu wymagającego dofinansowania z funduszy UE wskaźnik FNPV/C przed otrzymaniem wkładu z UE powinien mieć wartość ujemną, a FRR/C – niższą od stopy dyskontowej użytej w analizie finansowej, co oznacza, że bieżąca wartość przyszłych przychodów nie pokrywa bieżącej wartości kosztów projektu (wsparcie w formie dotacji jest zasadne).

Co do zasady, w przypadku projektu wymagającego wkładu z funduszy UE, wskaźnik FNPV/K ze wsparciem unijnym powinien mieć wartość ujemną lub równać się zero, natomiast FRR(K) powinna być niższa lub równa stopie dyskontowej.

Wzory do obliczenia powyższych wskaźników są przedstawione w Załączniku do Wytocznych.

AF - stabilność finansowa

W stosunku do Wnioskodawcy (/beneficjenta) i partnera (operatora – jeżeli dotyczy) analiza stabilności (/trwałości) finansowej powinna potwierdzać, że:

- w przypadku podmiotów objętych ustawą o finansach publicznych spełnione są wymagania określone ww. ustawą (wskaźniki),**
- w przypadku spółek podlegających Kodeksowi spółek handlowych, wskaźnik pokrycia obsługi długu (WPOD) jest nie niższy niż 1,2 w całym okresie odniesienia. Wskaźnik WPOD = (stan środków pieniężnych na początek roku + saldo przepływów z działalności operacyjnej + saldo przepływów z działalności inwestycyjnej + wpływy z działalności finansowej)/wydatki z działalności finansowej,**
- skumulowane przepływy pieniężne netto nie są ujemne w żadnym roku analizy**

AF - zbilansowanie źródeł finansowania

Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (wersja dokumentu SZOP.FENX.002 - obowiązuje od dnia 24.05.2023 r.) nie przewiduje :

- a) minimalnej wartości projektu dla działania FENX.01.03.**
- b) maksymalnej kwoty dofinansowania projektu dla działania FENX.01.03.**

Każdorazowo kwota dofinansowania dla projektu musi być zgodna z maksymalnym udziałem dofinansowania w wydatkach kwalifikowalnych na poziomie projektu w ramach naboru.

Poziom współfinansowania ze środków Funduszu Spójności w ramach działania FENX.01.03 zgodnie z zapisami § 6 ust. 1 Regulaminu wyboru projektów wynosi maksymalnie **70% wartości wydatków kwalifikowanych projektu.**

AF - zbilansowanie źródeł finansowania cd.

Pozostałe 30% wydatków kwalifikowanych stanowi wkład własny wnioskodawcy.

Należy także wskazać źródło finansowania kosztów niekwalifikowanych, w tym podatku VAT do czasu jego zwrotu.

Podatek od towarów i usług (VAT) jest wydatkiem niekwalifikowalnym w działaniu FENX.01.03., niezależnie od wartości projektu.

Należy przedstawić źródła finansowania kosztu całkowitego projektu oraz także w podziale na: koszty kwalifikowane, koszty niekwalifikowane, w tym wskazując źródło finansowania podatku VAT.

Udokumentowanie zapewnienia wkładu własnego

Zbilansowanie źródeł finansowania wkładu własnego

(zał. J.16 – oświadczenie Wnioskodawcy o zapewnieniu udziału własnego)

Dla potwierdzenia spełnienia horyzontalnych kryteriów wyboru projektów (obligatoryjnych, ocenianych zerojedynkowo) nr 11 (stabilność finansowa projektu) i 12 (poprawność analizy finansowej i ekonomicznej) konieczne jest zapewnienie i wykazanie przez Wnioskodawcę zbilansowania źródeł finansowania wkładu własnego, tj. złożenie oświadczenia na wzorze przygotowanym dla naboru oraz wiarygodnych dokumentów potwierdzających posiadanie środków adekwatnie do założonego montażu finansowego (np. uchwałę budżetową gminy, uchwałę właściwego organu spółki, promesę kredytową, umowę kredytową itp.).

W przypadku finansowania dłużnego – konieczne jest także uwzględnienie w modelu finansowym warunków, na jakich mają być udzielone kredyty/pożyczki.

AF – analiza ekonomiczna, analiza kosztów i korzyści

- analiza ekonomiczna polega na skorygowaniu wyników analizy finansowej o efekty fiskalne, efekty zewnętrzne i ceny rozrachunkowe
- analizę ekonomiczną przeprowadza się w cenach stałych. Społeczna stopa dyskontowa (społeczny wskaźnik waloryzacji), jaką należy przyjąć w analizie ekonomicznej, zgodnie z rekomendacją zawartą w Vademecum AE, wynosi 3%
- w celu dokonania oceny ekonomicznej projektu należy posłużyć się następującymi ekonomicznymi wskaźnikami efektywności:
 - ENPV, która powinna być większa od zera
 - ERR, która powinna przewyższać przyjętą stopę dyskontową
 - relacją zdyskontowanych korzyści do zdyskontowanych kosztów (B/C), która powinna być wyższa od jedności

Wzory do obliczenia powyższych wskaźników zostały przedstawione w Załączniku do Wytycznych.

AF - analiza ekonomiczna, analiza kosztów i korzyści cd.

Dla projektów o koszcie całkowitym projektu > 50 mln zł należy sporządzić pełną analizę kosztów i korzyści.

Dla projektów o koszcie całkowitym projektu < 50 mln zł brak obowiązku przeprowadzenia pełnej analizy CBA, z zastrzeżeniem, że należy sporządzić analizę CBA w uproszczonej, opisowej formie.

AF - analiza ryzyka i wrażliwości

Przeprowadzenie oceny ryzyka pozwala na oszacowanie trwałości finansowej inwestycji finansowanej z funduszy UE. Powinna ona zatem wykazać, czy określone czynniki ryzyka nie spowodują utraty płynności finansowej lub efektywności ekonomicznej projektu.

Analiza wrażliwości ma na celu wskazanie, jak zmiany w wartościach zmiennych krytycznych projektu wpłyną na wyniki analiz przeprowadzonych dla projektu, w szczególności na wartość wskaźników efektywności finansowej i ekonomicznej projektu (w szczególności FNPV/C, FNPV/K oraz ENPV) oraz trwałość finansową.

Analizy wrażliwości dokonuje się poprzez identyfikację zmiennych krytycznych, w drodze zmiany pojedynczych zmiennych o określoną procentowo wartość i obserwowanie występujących w rezultacie wahań w finansowych i ekonomicznych wskaźnikach efektywności oraz trwałości finansowej. Jednorazowo zmianie poddawana być powinna tylko jedna zmienna, podczas gdy inne parametry powinny pozostać niezmienione. Za krytyczne uznaje się te zmienne, w przypadku których zmiana ich wartości o +/- 1 % powoduje zmianę wartości bazowej NPV o co najmniej +/- 1 %. W ramach analizy wrażliwości należy również dokonać obliczenia wartości progowych zmiennych w celu określenia, jaka zmiana procentowa zmiennych zrównałaby NPV (ekonomiczną lub finansową) z zerem.

AF - analiza ryzyka i wrażliwości cd.

Jakościowa analiza ryzyka – elementy:

- 1. identyfikacja ryzyk i opracowanie ich listy,**
- 2. opracowanie matrycy ryzyka,**
- 3. identyfikacja działań zapobiegawczych i minimalizujących,**
- 4. interpretacja matrycy, w tym ocena ryzyk rezydualnych**

Zabezpieczenie zwrotu środków

Załącznik nr 7 (do Regulaminu naboru) tj. Lista dokumentów niezbędnych do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu wskazuje m.in. dokumenty przedkładane w celu zabezpieczenia wiarytelności NFOŚiGW (rodzaj zabezpieczenia określany jest na etapie oceny wniosku o dofinansowanie).

§ 24. umowy o dofinansowanie = Zabezpieczenie wykonania Umowy

Warunkiem przekazania dofinansowania jest ustanowienie przez Beneficjenta zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy, z zastrzeżeniem, że:

- zabezpieczenie nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych,**
- forma zabezpieczenia zostanie wskazana przez Instytucję Wdrażającą po uzgodnieniu z Beneficjentem (po przeprowadzonej ocenie finansowej wniosku)**

Zabezpieczenie zwrotu środków – cd.

Zgodnie ze wzorem umowy dofinansowania - formy zabezpieczeń to:

- a) podstawową formą jest weksel in blanco (nie na zlecenie lub równoważny),**
- b) dla beneficjentów, których sytuacja finansowa może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa przekazanych środków publicznych, Instytucja Wdrażająca może żądać przedstawienia weksla in blanco z poręczeniem wekslowym (awal),**
- c) w szczególnie uzasadnionych przypadkach, uzależnionych od wyników analizy sytuacji finansowej Beneficjenta, Instytucja Wdrażająca może żądać innych form zabezpieczenia dozwolonych prawem polskim.**

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Dziękuję za uwagę.

Zapraszamy na stronę:

www.gov.pl/web/nfosigw/fundusze-europejskie-na-infrastrukture-klimat-i-srodowisko

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ